

39ES JORNADES INTERNACIONALS PER A
PROFESSORAT DE CATALÀ

Universitat Jaume I

Núria Bosch Asensio

nbosch@xarxallull.cat
Romanisches Seminar
Universität Tübingen

EBERHARD KARLS
UNIVERSITÄT
TÜBINGEN

GEGANTS, FALLES I BÈSTIES TRASPASSEN FRONTERES

Aplicacions de les imatges generades amb IAG a les classes

ÍNDEX

- 1. INTRODUCCIÓ**
- 2. EINES DE GENERACIÓ D'IMATGES**
 - PROMPTS
- 3. EXPERIÈNCIA PERSONAL**
- 4. RISCOS I QÜESTIONS ÈTIQUES**
- 5. APLICACIONS**
 - Classes de cultura
 - Classes de llengua
- 6. CONCLUSIONS**

1. PER QUÈ?

(perquè ha arribat per quedar-s'hi!)

Explorar la IAG en la didàctica de la cultura catalana?

La IA en l'educació

Pel seu potencial transformador dels processos d'ensenyament i d'aprenentatge universitari (Sabzalieva i Valentini, 2023)

- Transforma el **rol del professorat** (automatització, eficiència i monitoratge de la IA)
- Redefineix la **interacció entre el docent i l'estudiant**
- Ofereix una **retroalimentació immediata i personalitzada** (Pedreño *et al.*, 2024)
- Aporta **noves possibilitats pedagògiques**
- Accés a **recursos d'aprenentatge avançats**

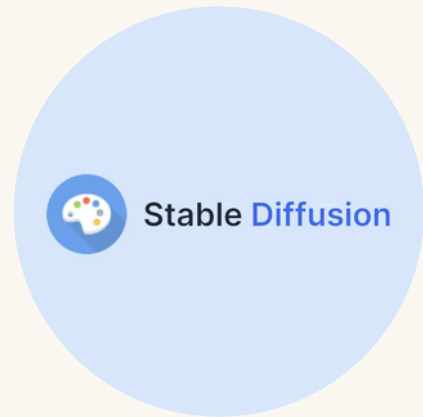
- **Limitacions i riscos** que desafien la integritat acadèmica
- Usar la IA de forma responsable i ètica
- Bretxa digital (Pedreño *et al.*, 2024)

En la didàctica de la cultura

Permet treballar competències vinculades al pes que té la representació visual en el nostre entorn social, i més específicament, en el nostre ecosistema mediàtic cada vegada més visual (Tomasena, J.M. *et al.*, 2024)

- Facilita la **comprensió i la immersió cultural**
- Estimula la **creativitat i la innovació**
- Fomenta la **participació activa**
- Desenvolupament de les **habilitats comunicatives i de treball grupal**
- Inclou aspectes socioemocionals i de **benestar emocional** (Vera, F., 2023)
- Permet reflexionar sobre **aspectes ètics**

i més i més...

2. TECNOLOGIES

de generació d'imatges

Segons ChatGPT...

1. Què volem generar?

El modernisme català → “Una façana d’un edifici imaginari amb formes orgàniques, finestres ondulades, colors vius i mosaics de trencadís, inspirada en el modernisme català de Gaudí”

2. Concretem els detalls visuals:

- Colors (rosa pastel, verd maragda...)
- Estils (aquarel·la, fotografia antiga, dibuix animat...)
- Època històrica (segle X, 1714, futur distòpic...)
- Perspectiva (plànol general, primer pla, vista aèria...)

3. Podem afegir context cultural:

- Referents culturals: “inspirat en la festa de Sant Joan de Menorca”
- Autors o estils visuals: “a l’estil d’un mural de Joan Miró”
- Ambient o missatge simbòlic: “representa la resistència d’un poble”

4. Cal que evitem paraules vagues o genèriques

- ~~bonica, cultural, emocionant, interessant...~~

2. PROMPTS

per generar imatges més precises, coherents i visualment potents

“Una obra arquitectònica a la ciutat de Tübingen, a Alemanya, amb formes orgàniques, finestres ondulades, colors vius i mosaics de trencadís, inspirada en el modernisme català de Gaudí.”

[Tipus d'imatge] + [Objecte o escena principal] + [Estil visual o tècnica] + [Colors o atmosfera] + [Context històric o cultural]

3. EXPERIÈNCIA AMB LA IA A CLASSE

16 de juliol de 2025

FALLAS, BESTIAS y GEGANTS 2025

Buscad información sobre las bestias de las fiestas de los Países Catalanes. Seleccionad una y añadid una foto y una pequeña explicación de qué es y en qué pueblos está. Después, proponed una bestia para Tübingen o vuestro pueblo. Podéis consultar información en estas páginas (u otras): [1. https://www.barcelona.cat/culturapopular/es/ambitos-festivos/fuego/bestiaro-de-fuego](https://www.barcelona.cat/culturapopular/es/ambitos-festivos/fuego/bestiaro-de-fuego) [2. https://www.barcelona.cat/culturapopular/es/ambitos-festivos/magineria-festiva/bestiaro](https://www.barcelona.cat/culturapopular/es/ambitos-festivos/magineria-festiva/bestiaro) [3. https://www.bestiaro.cat/societat-el-bestiar-festiu/](https://www.bestiaro.cat/societat-el-bestiar-festiu/)

Falla
16 de juny de 2025

Bea & Vanessa
16 de juny de 2025

El semáforo fundido
Tres colores, cero dirección

Sophie, Rebecca, Ann-Sophie
16 de juny de 2025

Chri & Rafa
16 de juny de 2025

Quirky Eagle
16 de juny de 2025

Ioanna, Gresà, Helena

Nervous Cabybara
23 de juny de 2025

Barbara und Daniel

Leon, Abri
23 de juny de 2025

Nébula

Nébula es una bestia de fuego construida en 2008 por la artista Dolors Sans, vinculada al barrio de Trinitat Vella en Barcelona. Representa un duende del bosque, protector de la naturaleza, con cuerpo de raíces, brazos de ramas y un diablillo en el brazo izquierdo que le sirve de conciencia.

Benevolent Humminbird
23 de juny de 2025

Abelles del Clot

- nació de una leyenda en la que un mago hechizó a abejas que vivían juntos con Clotus y Melis (una pareja de gigantes magos). Las abejas se despertaron en 2013.
- tiene rasgos simpáticos e infantiles
- Tiene un baile propio y una coreografía propia

Bryan
23 de juny de 2025

Drac pitu de sants

Grelena
23 de juny de 2025

Drac Capallà

Sophie, Rebecca, Emily
23 de juny de 2025

Boc Jordiet (Tortosa)

Hemos elegido esta bestia por su tamaño (supera los 4m). Es impresionante y tiene un color interesante. Fue construida por Manel Llauredó en 2008. Los puntos de fuego están situados de manera que siempre se pueda ver la cara y el torso de la bestia.

Grelena
23 de juny de 2025

El Cervífic Reial

Luisa and Evelyn
23 de juny de 2025

Astanyenka - jabali en Rubí (territorial Vallès-Maresme-Barcelonès Nord)

Barbara und Daniel
23 de juny de 2025

Rottenburg

Benevolent Humminbird
23 de juny de 2025

Köngen

Mehmet
23 de juny de 2025

Drac na Coca

Tati
23 de juny de 2025

Bestia de Schönbrunn, un ciervo que

Bryan
23 de juny de 2025

El Brullafoc

Sophie, Rebecca, Emily
23 de juny de 2025

Bestia de Tübingen: muerdillo de

Leon, Abri
23 de juny de 2025

Cornufoc

consultar información en esta página (u otras): <https://www.barcelona.cat/culturapopular/es/ambitos-festivos/fuego/bestiaro-de-fuego>

Batraci

Núria Bosch

Batraci es la bestia de mi pueblo, Teià, en Cataluña. Representa un batracio, un anfibio similar a los sapos porque en mi pueblo hay muchas balsas. Tiene cuernos de demonio y púas a lo largo del cuerpo.

Atzeries

Lukas, Livia

Fiestas de Gràcia del año 2016 se presentó una nueva bestia de fuego en la antigua villa: Atzeries. mide casi 3 metros de altura una figura del diablo zoomórfica: cabeza de macho cabrío cuerpo de hombre, alas y cola, y, para acentuar la actitud provocativa, levanta el tercer dedo de la mano derecha.

La leyenda cuenta que en el siglo XIX vivía allí el empresario Agustí Atzeries, que se arruinó reformando esta casa. Para terminar las obras, Atzeries vendió su alma al diablo y, por este motivo, ganó la lotería; como agradecimiento, dedicó la casa al demonio.

Tiene diversos bailes: L'Atzeries, obra de Guillem Roma; El Infern, de Daniel Tort, y Los Garrochos, de Rosa Dies

Sírius del Poble-sec

(Alessandro, Pia)

- Sírius es un gato feroz en posición de ataque.
- Sus ojos se iluminan en la noche.
- Tiene nueve puntos de fuego entre las patas y la cola.
- Lleva dos personajes: una bruja y un macho cabrío.
- Es de la artista Dolors Sans.
- Fue presentado la primera vez en el año 2012.

Abelles del Clot

Aida, Annina

es parte de los gigantes del Clot estrenaron en el año 2013 tiene un caracter infantil tiene un baile propio la comparsa nació con una leyenda de dos magos y las abejas (Selin y Julia)

Atzeries

Aida, Annina

Atzeries es una nueva bestia de fuego en la antigua villa Atzeries. Su aspecto es el de una figura del diablo zoomórfica. Tiene cabeza de boc con los cuernos bien enroscados; cuerpo de hombre, alas y cola, levanta el tercer dedo de la mano derecha (actitud provocativa) Tiene once puntos de fuego distribuidos por un dedo, la mano, la cabeza, las alas y la cola. Es inspirado diversas leyendas del barrio, simboliza el empresario Agustí Atzeries.

Abelles del Clot

Mara, Evangelos

Abelles del Clot es una bestia construida en el taller Sarandaca. La podemos ver en la Fiesta Mayor del Clot y el de las Fiestas de Primavera. Esta bestia tiene un carácter claramente infantil y esta construida con la colaboración de los niños de la colla.

Atzeries de Tübingen

Alessandro y Pia

el profe de Tübingen que quemó sus ojos leyendo.

Hogebiere

Julia

Los Hogebiere («peras») son demonios de la cosecha que representan a las brujas de la pera. Existen en Birkenfeld y se pasean en las fiestas populares. Una fiesta muy conocida es la quema de brujas, en la que se quema el muñeco de una bruja en una hoguera.

Neckarwurm

Alessandro y Pia

La bestia es un dragón simbólico inspirado en Tübingen. Su cuerpo está cubierto de escamas que parecen fachadas de casas de entramado de madera. Las alas, hechas de páginas de libros antiguos, representan la tradición literaria de la ciudad. Su cola se asemeja al flujo del río Neckar, y su presencia mística combina la historia y la naturaleza de

Loba de Roma

Cora

Imaginemos que se festejaría el correfoc en Italia también. La Lobaroma es la bestia que se utiliza en la festividad de correfoc en Roma y representa la loba que adoptó a Romulus y Remus por unos días.

La bestia de Tübingen

Mara, Evangelos

El ciervo es un animal muy importante pro la comunidad porque los palos de venado estan parte de la bandera y del signo de la ciudad.

Bestia de Tübingen

Alessandro y Pia

el correfoc en Tübinga

Bestia de Tübingen

Alessandro y Pia

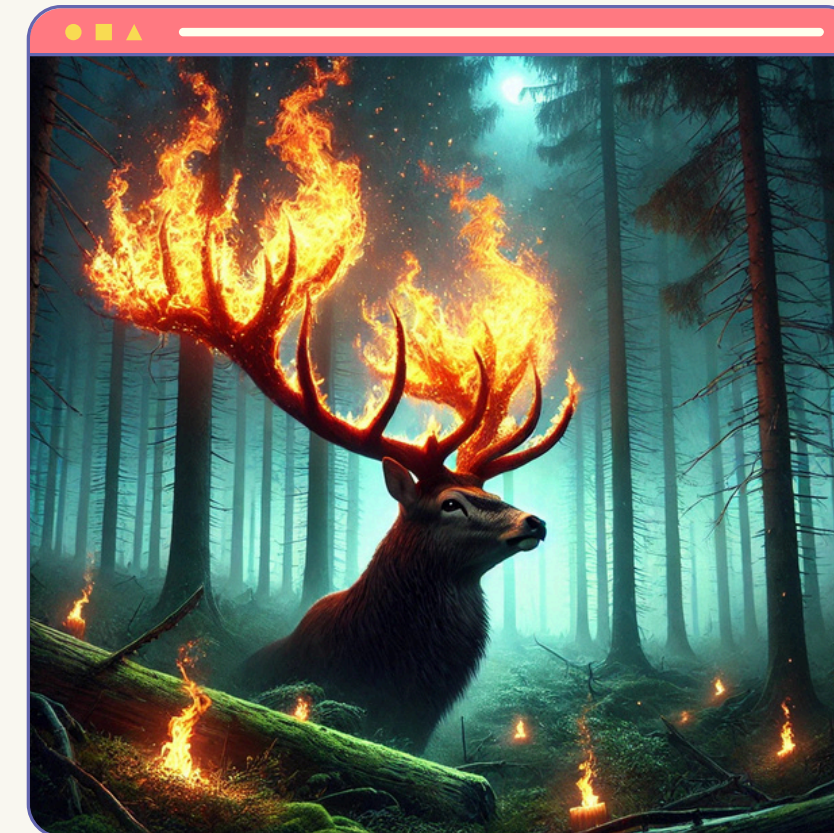
Gigante de Lichtenstein

Bestia de Tübingen

Ciervo de Tübingen

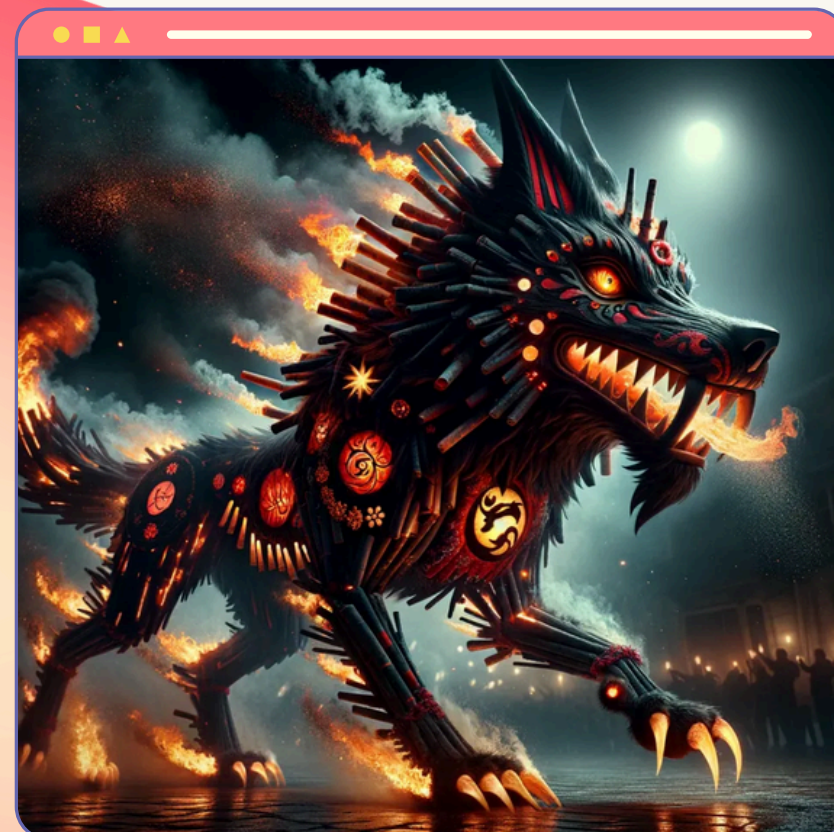

Ciervo de la Selva Negra

BÈSTIES

Neckarwurm

Loba de Roma

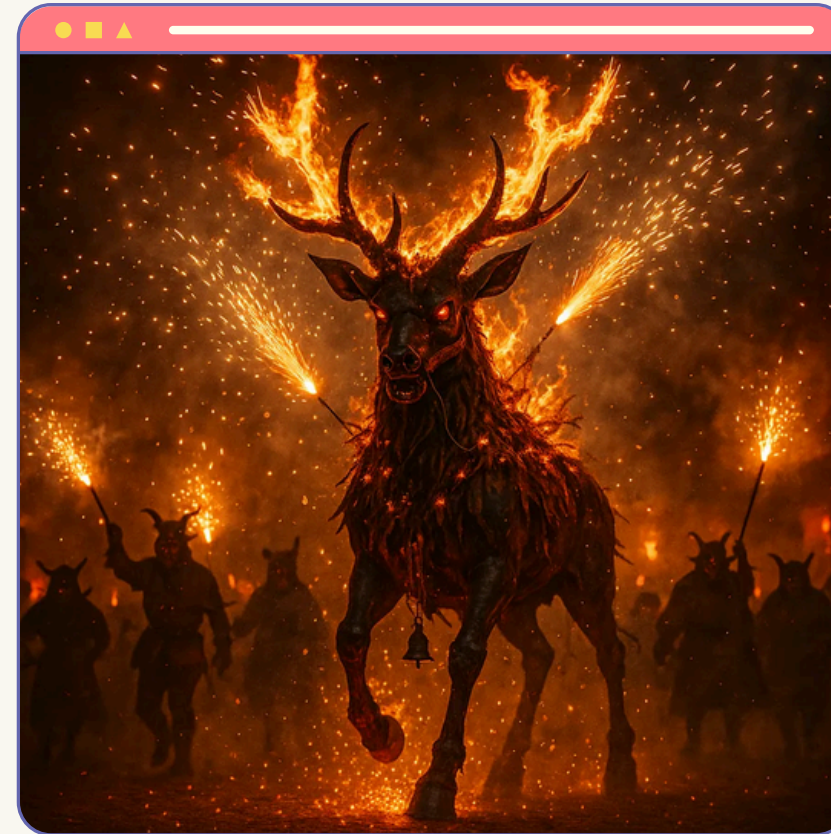
Atzeries de Tübingen

Dragón de Rottenburg

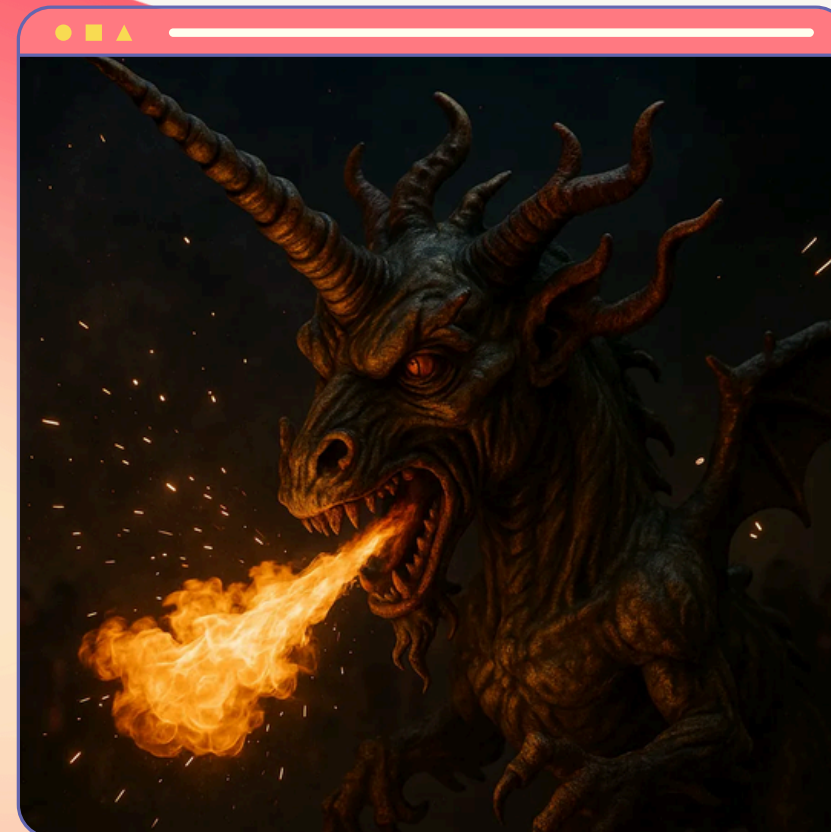
el Brullafoc

Ciervo de Schönlaich

Murciélago de Tubinga

Cornufoc de Schwäbisch
Gmünd

Köngen

Drac Capallà d'Horta - el Carmel

Cervifoc Reial de Tübingen

A partir d'imatges ja existents, se li demana les modificacions necessàries

FALLES

Graf Hölderlin

Gegants de Tübingen

Gegants de Tübingen

Capgros "El Professor"

Gegants medievals

GEGANTS I CAPGROSSOS

4. REFLEXIÓ

Riscos i qüestions ètiques

Conflictes d'autoria i plagi

Utilitzar imatges lliures de drets d'autor:

- Filtres a la cerca: sense copyright / per a la reutilització amb modificacions
- Pàgines web sense copyright

O bé, respectar les llicències CC:

	Reconeixement (by): es permet qualsevol explotació de l'obra, incloent una finalitat comercial, així com la creació d'obres derivades, la distribució de les quals també està permesa sense cap restricció. Únicament és necessari reconèixer l'autoria
	Reconeixement – No Comercial (by-nc): no es pot utilitzar l'obra original amb finalitats comercials. Es permet la generació d'obres derivades sempre que tampoc es faci un ús comercial
	Reconeixement – No Comercial – Compartir Igual (by-nc-sa): no es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la qual regula l'obra original
	Reconeixement –No Comercial – Sense Obra Derivada (by-nc-nd): no es permet un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades
	Reconeixement – Compartir Igual (by-sa): es permet l'ús comercial de l'obra i de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la qual regula l'obra original
	Reconeixement – Sense Obra Derivada (by-nd): es permet l'ús comercial de l'obra però no la generació d'obres derivades

Privacitat i la seguretat de les dades

Establir polítiques i regulacions per protegir les dades personals. Consciència.

Falsificació cultural o fidelitat?

Biaixos culturals, estètics i socials

Són una expressió legítima de la diversitat cultural o són falsificacions visuals que tergiversen els referents culturals?

Generen **simulacres culturals**: cap referent real directe, sinó associacions semàntiques

- “festa popular catalana”, “professor”, “capgròs”, “gegant”
- versions optimitzades algorítmicament
→ estàndards de bellesa eurocèntrics
→ associacions visuals racistes, sexistes...
→ exclusions sistemàtiques

Objectiu:

Representació respectuosa, contextualitzada i plural

- Treballar de manera **crítica** amb els “prompts”
- **Contrastar** els resultats i demanar canvis per afinar els errors culturals observats
- Qüestionar-se què hi ha —i què no— a les imatges

5. APLICACIONES

A les classes de cultura

Oportunitats didàctiques: anàlisi crítica

Estimular debats sobre l'autoria, autenticitat i apropiació cultural

- IA no només per a crear contingut, sinó també com a objecte d'anàlisi cultural

Promoure'n un ús crític i conscient. Privacitat.

Detectar i desmuntar els biaixos visuals

- Analitzar si una imatge és fidel o falsificada culturalment, i justificar-ho amb elements històrics, socials, estètics, simbòlics.
- Comparar imatges generades amb IA amb materials visuals reals.
- Recrear esdeveniments. La imatge generada és fidel a la realitat? Què hi falta / sobra?

EL SETGE DE BARCELONA (1714)

Assumirás la veu d'un poble,
i serà la veu del teu poble,
i seràs, per sempre, poble,
i patiràs, i esperaràs,
i aniràs sempre entre la pols
[...]

No t'han parit per a dormir:
et pariren per a vetlar
en la llarga nit del teu poble.
[...]

Allò que val és la consciència
de no ser res si no s'és poble.
I tu, greument, has escollit.
Després del teu silenci estricte,
camines decididament.

Assumirás la veu d'un poble
dins *Llibre de meravelles*.
Obra completa II
Vicent Andrés Estellés

5. APLICACIONES

A les classes de llengua

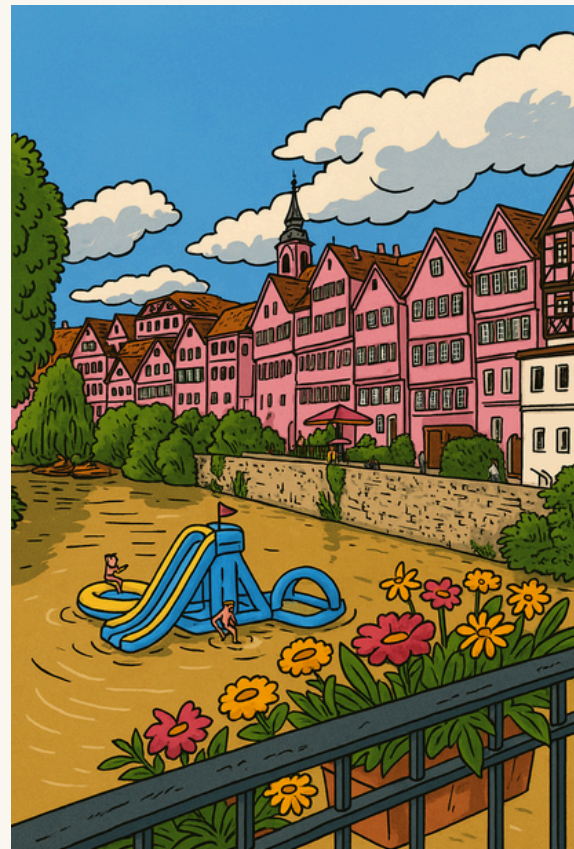
Què deu haver passat? (passats, dubtes, hipòtesis, certeses, suposicions,)

Crea la següent imatge: La cara d'una noia amb els ulls verds, les celles gruixudes i el nas fi amb pigues. La forma de la cara és rodona i té els cabells castanys i llisos. Duu unes ulleres liles.

- Treball lèxic i semàntic a través de les instruccions ("prompts") donades a la IA (descripcions textuais vs. resultats visuals)
- Treballar la comparació entre imatges generades i de reals
- Treballar la descripció de persones i construir cares. Després relacionar les descripcions amb les imatges. Exercicis de correcció de descripcions. // paisatges
- Generar el joc "qui és qui" personalitzat
- Crear imatges de situacions per treballar l'expressió oral
- Crear continguts gramaticals específics

Si jo fos l'alcalde de Tübingen...(condicional)

—Hi ha cireres a la nevera? —No, no n'hi ha (vocabulari, quantitatius, pronoms febles...)

Com serà Menorca l'any 2374? Què hi haurà? (futur, futur perfect, estructures de probabilitat o possibilitat en futur...)

6. CONCLUSIONS

- La IA enriqueix el procés educatiu amb **enfocaments innovadors**
- El rol del professor és imprescindible: **contextualitzar, guiar i complementar**
- La IA és només una **eina complementària**
- Resposta a les **noves demandes educatives**
- Treballar en la formació, no només tecnològica, sinó també **pedagògica** (Vera, 2023)
- Formació i **cultura digital responsable**
- Estimulació de la **creativitat i el pensament crític**
- Millora de la **participació i el compromís** dels estudiants a l'aula

Mirant cap al futur:

Caldrà avaluar de manera rigorosa la qualitat i l'impacte de la IA aplicada a l'ensenyament universitari.

BIBLIOGRAFIA

- Aktay, S. (2022). The usability of Images Generated by Artificial Intelligence (AI) in Education. *International technology and education journal*, 6(2), 51-62.
- Gallent Torres, C. (2023). La intel·ligència artificial generativa al servei de l'aprenentatge de segones llengües. A *Libro de resúmenes de trabajos a IRED'23. III Conferencia internacional de investigación y V Jornadas de investigación e innovación educativa*, p. 38.
- Pedreño, A., González, R., Mora, T., Pérez, E., Ruiz, J., Torres, A. (2024). La inteligencia artificial en las universidades: retos y oportunidades. Grupo 1million bot.
- Poussier Milhau, C. (2025). La retroacció de ChatGPT, un exemple d'integració de la intel·ligència artificial generativa en la didàctica de l'anglès a la Universitat d'Andorra: un estudi experimental. *Revista Catalana de Pedagogia*, 27, 82-98.
<https://doi.org/10.2436/20.3007.01.218>
- Sabzalieva, E. & Valentini, A. (2023). *ChatGPT e Inteligencia Artificial en la educación superior: Guía de inicio rápido*. Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura (UNESCO)
- Tomasena, J. M., Guerrero Solé, F., Palacios Esparza, M. J., Guerrero Pico, M., Arciniega Cáceres, M., & Valverde Valencia, À. (2024). *Guia docent per a tallers de creació d'imatges amb intel·ligència artificial amb adolescents i joves*. Barcelona: Departament de Comunicació, Univeristat Pompeu Fabra
- Vartiainen, H., & Tedre, M. (2023). Using artificial intelligence in craft education: crafting with text-to-image generative models. *Digital Creativity*, 34(1), 1-21. <https://doi.org/10.1080/14626268.2023.2174557>
- Vera, F. (2023). Integración de la inteligencia artificial en la educación superior: desafíos y oportunidades. *Transformar*, 4(1), 17-34. <https://www.revistatransformar.cl/index.php/transformar/article/view/84>

39ES JORNADES INTERNACIONALS PER A
PROFESSORAT DE CATALÀ

Universitat Jaume I

MOLTES
GRÀCIES PER
L'ATENCIÓ!

Preguntes? Suggeriments?

Núria Bosch Asensio

nbosch@xarxallull.cat

Romanisches Seminar

Universität Tübingen

EBERHARD KARLS
UNIVERSITÄT
TÜBINGEN

